

Drugi način gledanja: davanje sredstava formacije

Kada dajemo sredstva za formaciju, nastojimo gledati pogledom osobe kojoj je Krist središte svega. Također pokušavamo vidjeti kroz oči naših slušatelja, kako bismo doprli do njihovih srca. I to činimo s vlastitom perspektivom i osobnošću, koji nam pomažu prenijeti autentičnu kršćansku poruku, vjernu svom izvornom značenju.

15.01.2025.

Sveti Ivan se upravo vratio iz progonstva na otoku Patmosu. Bio je u gradu Efezu, gdje će provesti svoje posljednje godine, kada je počeo čuti komentare koji su dovodili u pitanje otkupljenje koje je izvršio Isus i poricali da je On Mesija. Apostol je stoga odlučio napisati niz pisama upućenih raznim crkvama u Maloj Aziji kako bi ojačao vjeru svojih slušatelja i osudio te zablude. Započeo je gradnjom na temelju koji je pokretao sve njegovo propovijedanje: *Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše o Riječi, Životu – (...) navješćujemo i vama da i vi imate zajedništvo s nama. A naše je zajedništvo s Ocem i sa Sinom njegovim Isusom Kristom. I to vam*

pišemo da radost naša bude potpuna.
(1 Iv 1,1-4).

Gledajući Isusovim očima

Govor o Kristu dolazi prirodno kada smo iskusili duboko prijateljstvo s Njim. Doista, apostolove riječi impliciraju da je takav odnos neophodan da bi se u potpunosti iskusila radost kršćanstva. Iz tog razloga sam njegov govor odražava radost bliskosti s Gospodinom. „Jasno očituj Krista koji jesi”, rekao je sveti Josemaría, „svojim životom, svojom ljubavlju, svojim duhom žrtve, svojom radnom etikom, svojim razumijevanjem, svojom revnošću za duše, svojom radošću.”[1]

Prelat Opusa Dei jednom je komentirao: „Kada dajemo formaciju, nastojimo sve povezati s Gospodinom. Dolazi trenutak u životu kada jednostavne težnje za osobnim savršenstvom više nisu dovoljne; borba usmjerena samo na

to da postanemo bolji nije dovoljna. Međutim, kada u formaciji pokažemo da je ljubav prema Isusu Kristu - i preko Njega ljubav prema drugima - u središtu, tada borba postaje smisljena. Nastojimo mu se približiti, a ne samo učiniti stvari bolje.”[2]

Ovaj pristup pružanju sredstava za formaciju u apostolatu svetog Rafaela, svetog Gabrijela i svetog Mihaela prirodan je rezultat života usredotočenog na Krista. Iz tog razloga, cilj bilo kojeg formativnog kruga ili predavanja nije samo informirati ljude o obvezama koje treba ispuniti i negativnim posljedicama ostavljanja nedovršenih, jer „borba usmjerena samo na to da postanemo bolji nije dovoljna.” Cilj je pomoći svakoj osobi da otkrije značenje teme koja se razmatra kako bi Krista postavili u središte svog života. Ljepota ljubavi prema Isusu i postupanja poput

njega motivira nas mnogo više od bilo koje vrste poticaja.

Naravno, obveze su dio kršćanskog života, ali njihovo značenje proizlazi iz činjenice da potiču osobnu interakciju i jedinstvo s Gospodinom. Fokus mora biti na "zašto" te zapovijedi, ističući slobodu koju dobivamo kada prigrlimo spasenje i dopustimo Bogu da nas voli.

Gledajući očima drugih

Potrebno nam je proživljeno iskustvo prijateljstva s Kristom da bismo govorili o kršćanskom životu, ali nam je također potrebna osobna povezanost s našim slušateljstvom. Govornik snosi odgovornost osigurati da njegove riječi budu što ljudskije, jer to postavlja temelje za bolje prenošenje Božje poruke i dodirivanje srca drugih. Istinska želja služiti i biti koristan onima koji slušaju znači staviti se u njihovu kožu i zapitati se: „Što je ovim

ljudima važno? Kako im ono što ću reći može pomoći?" Slušatelj postavlja slična pitanja: „Kakve to veze ima sa mnom? Koliko je to relevantno za moj život?"

Ovo su korisna razmatranja, bilo da se pripremamo ili primamo formaciju. Ova pitanja pomažu osobi koja predaje ili govori da jasno i s uvjerenjem predstavi njihovu vrijednost, pokazujući njigovo mjesto u borbi za produbljivanje našeg prijateljstva s Kristom.

Ali govornikove riječi i način razmišljanja trebaju biti povezani sa stvarnošću, okruženjem i potrebama slušatelja. Polazeći od onoga što je publici važno pomaže im da steknu prijemčiv stav, jer percipiraju da će čuti nešto relevantno za svoj život. Ovako je Isus poučavao izlazeći ususret ljudima u zanimanjima koja su ispunjavala njihova srca i umove: „Bog nije matematička inteligencija

daleko od nas. Bog se zanima za nas, On nas ljubi, On je osobno ušao u stvarnost naše povijesti, On se priopćio, čak do točke uzimanja tijela. (...) On je sišao sa svojih nebesa da uroni u ljudski svijet, u naš svijet, i da nas nauči ‘umjetnosti življenja’, putu do sreće; da nas oslobodi od grijeha i učini djecom Božjom.”[3]

Netko tko prenosi vjeru nastoji svojim slušateljima otvoriti horizonte misli i slobode. To se događa kada su ideje koje prenose ukorijenjene u njihovom vlastitom životnom iskustvu, pokazujući korisnost i ljepotu onoga što objašnjavaju. Takva autentičnost prirodno vodi stavljanju Krista u središte nečijeg života.

Gledajući svojim očima

Evandjelja nam pokazuju apostole kao ljude vrlo različitih osobnosti. Andrija, entuzijastičan i pristupačan, nije gubio vrijeme govoreći Šimunu o Isusu ubrzo nakon što ga je upoznao.

Zebedejevi sinovi, kao i svaka braća i sestre, bili su vrlo slični na jedan način, a vrlo različiti na drugi način: obojica su bili ambiciozni, ali dok je Jakov imao vatren temperament, Ivanova mladenačka nježnost omogućila mu je da uživa u jedinstvenoj bliskosti s Gospodinom. Petar, impulzivan i otvoren, pozvan je da bude Stijena i glava Crkve. Svaki je pridonio širenju kršćanstva na jedinstven način, oblikovan svojim karakterom, iskustvima i ljudima koje je susretao i s kojima je razgovarao.

Bog se oslanja na naše osobnosti i iskustva kako bi komunicirao kršćanski život. To ne znači ponovno tumačenje izvornog značenja poruke, već produbljivanje našeg razumijevanja kako bismo je jasno vidjeli i pomogli našim slušateljima da učine isto. Svatko od nas tu zadaću obavlja na svoj jedinstven način, vjeran poruci, jer je temu

učinio svojom. Više od ponavljanja izraza ili oslanjanja na mnoštvo citata — što, iako nudi osjećaj sigurnosti, može činiti ideje udaljenijima — naš je cilj duboko razumjeti poruku i prenijeti je sa zanimanjem i željom da nadahne.

Naš osobni angažman s porukom može se vidjeti u načinu na koji koristimo slike, dajemo primjere i komuniciramo bez nepotrebnih formalnosti. Govoriti autentično, ukorijenjeno u proživljenim i shvaćenim iskustvima, daleko je uvjerljivije. Ali ovaj pristup nije lak: zahtijeva da dopustimo Kristovom životu da nas najprije propituje i izazove, kako bismo mogli svježim očima vidjeti sjaj onoga što držimo u rukama. Ako to želimo postići, trebamo razmatrati Evandjelje; čitati ga budna uma i srca, dopustiti da nas iznenadi njegova ljepota i ponovno otkriti dobro koje sadrži.

Ako damo formaciju na ovaj način, shvatit ćemo da postoji više pristupa istoj temi, odražavajući dubinu i bogatstvo duha Djela. Svatko može doprinijeti vlastitim iskustvom i znanjem. Ova raznolikost obogaćuje prikaz kršćanskog života, ne pokušavajući iscrpiti temu, već fokusirajući se na aspekt koji je od pomoći publici u određenom trenutku. Na taj način, čak i ako se neki predmet opetovano pojavljuje u obliku formacije, njegovo predavanje ostaje izvorno i pravodobno.

„Ljepota Evandjelja traži da se živi (...) i svjedoči u skladu među nama, koji smo tako različiti! A to je jedinstvo, usuđujem se reći, bitno za kršćane: to nije stav, način govora, ne; ono je bitno, jer to je jedinstvo koje proizlazi iz ljubavi, iz Božjeg milosrđa, iz opravdanja Isusa Krista i iz prisutnosti Duha Svetoga u našim srcima.”[4]

* * *

Dok je sveti Ivan pisao ta pisma, sveti Pavao je to činio stotinama kilometara daleko. Njegov se život potpuno promijenio nakon tog susreta s Isusom na putu za Damask, ne samo zato što je prestao progoniti kršćane i pridružio im se, već zato što se njegov način gledanja na Boga promijenio. Njegov život, koji je nekoć bio usredotočen na stroga pravila koja je trebalo slijediti, postao je usidren u tom osobnom susretu s Kristom. Od tada je njegovo propovijedanje, poput ostalih apostola, bilo prenošenje onoga što je primio od Gospodina. Pritom je Pavao prepoznavao i prilagođavao se potrebama zajednica i pojedinaca kojima se obraćao, koristeći svoj jedinstveni izravan i živ stil koji je otkrivao njegovo iskustvo Božje ljubavi. Njegova pisma odražavaju različite odnose s primateljima: u nekima on ističe svoj apostolski autoritet (usp. 2 Kor 10,1-11); u drugima se ponizno predstavlja kao

starac i zatvorenik (usp. Fil 9).
Njegov je cilj, međutim, uvijek bio
podijeliti ljepotu života koji se živi s
Isusom Kristom.

*Drugi članci o normama i običajima
pobožnosti u Opusu Dei*

[1] Sveti Josemaría, Druženje, 13-
VI-1974.

[2] Mons. Fernando Ocáriz,
predavanje u Rimskom kolegiju
Svetog Križa, 13-XI-2021.

[3] Papa Benedikt XVI., audijencija,
28-XI-2012.

[4] Papa Franjo, Angelus, 30-V-2021.

José María Álvarez de Toledo

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/drugi-
nacin-gledanja-davanje-sredstava-
formacije/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/druginacin-gledanja-davanje-sredstava-formacije/) (10.08.2025.)